

А.А. Гордійчук
Черкаський національний університет
імені Б. Хмельницького,
Черкаси, Україна
axi.komleva@gmail.com

ПОГЛЯД УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ НА ПРОБЛЕМУ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ

Головним завданням сучасної освіти є підготовка молоді до сучасного життя на основі інтеграції відомостей з різних галузей знань. Інтеграція – важлива умова й сучасної науки, і розвитку цивілізації в цілому. Адже нинішня стадія наукового мислення дедалі більше характеризується прагненням розглядати не окремі, ізольовані об'єкти, явища життя, а їх більш чи менш широкі єдності. Тож інтеграція, як вимога об'єднання у ціле якихось частин чи елементів, вважається необхідним дидактичним засобом, за допомогою якого можливо створити в учнів цілісну картину світу [4].

Таким чином, проблема інтеграції в освіті не тільки не втратила свого значення, а й стає все більш актуальною, зважаючи на вимоги, що висуваються суспільством до сучасної школи. Науковці О.І. Глобін [2], Ж.-Л. Мартинан, Ж. Фуре [5], І. Акуленко, О. Коломієць, О. Бочко [1] пропагують ідею інтегрованого підходу в сучасній освіті, проголошують принцип інтеграції одним із визначальних принципів сучасного освітнього процесу. Саме тому для визначення ціннісного ставлення учителів математики до побудови освітнього процесу з математики на засадах інтегрованого підходу було проведено анкетування вчителів математики.

В опитуванні взяли участь 151 респондент – учителі математики, які працюють у міських (59,6%) і в сільських (40,4%) школах. Стаж роботи на посаді вчителя математики варіюється: 1-5 років (15,9%), 6-10 років (8,6%), 11-15 років (7,3%), 16-20 років (7,9%), більше 20 років (60,3%). Анкетування мало на меті: 1) виявити які види інтеграції, на думку вчителів, необхідно використовувати у навчанні математики, 2) обрати найбільш доцільну змістову характеристику інтегрованого підходу в навчанні математики, 3) визначити, чи вважають учителі за необхідне реалізувати інтегрований підхід у навчанні математики в старшій профільній школі.

Сучасна педагогічна наука стверджує, що для продуктивного засвоєння учнем знань і для його інтелектуального розвитку важливе значення має встановлення широких зв'язків як між різними розділами курсу, який вивчається, так і між різними дисциплінами в цілому [3] (внутрішньо-предметна і міжпредметна інтеграція), що підтвердило анкетування. 84,8 % опитуваних вчителів вважає за необхідне використовувати у навчанні математики міжпредметну інтеграцію, але одночасно 66,2 % опитуваних погоджуються з необхідністю використання внутрішньо-предметної інтеграції. Тому можемо зробити висновок, що і міжпредметна, і внутрішньо-предметна інтеграція є важливими складовими процесу навчання математики.

Для більш глибокого вивчення даного питання вчителям було запропоновано обрати змістову характеристику інтегрованого підходу в навчанні математики. Переважна більшість анкетованих (83,4%) характеризують інтегрований підхід як доцільне об'єднання дисциплін різних освітніх галузей але близьких за об'єктом свого дослідження, 53 % опитаних розглядають інтегрований підхід як об'єднання дисциплін однієї освітньої галузі, 30,5 % опитуваних вчителів вважають доцільним об'єднання дисциплін різних освітніх галузей і достатньо «далеких» за об'єктом свого дослідження. Також анкетування показало, що на думку 40% респондентів

інтегрований підхід необхідно впроваджувати у навчанні математики в 5-11 класах, однак найбільш доцільно його потрібно запроваджувати в 9, 10, 11 класах. Таку думку поділяють 70%, респондентів. Відтак, робимо висновок про пріоритетність запровадження інтегрованого підходу у навчанні математики саме в старшій профільній школі. Додатково зазначимо, що 66,9% опитаних вчителів вважають за необхідне вивчати на засадах інтеграції лише окремі теми, в той час, як 29,1% вчителів вважає, що впроваджувати інтегрований підхід потрібно на постійній основі. Варто зазначити, що 4% опитуваних взагалі не вважають за необхідне запроваджувати інтегрований підхід у навчанні математики у 10-11 класах, вказуючи на те, що в старших класах вся увага учнів спрямована на підготовку до ЗНО з окремих дисциплін, часто не пов'язаних між собою.

Отже, побудова освітнього процесу з математики на засадах інтегрованого підходу є актуальною проблемою. У навчанні математики як у базовій школі, так і в старшій профільній школі необхідно використовувати як міжпредметну інтеграцію, так і внутрішньо-предметну інтеграцію. Найбільш необхідним є запровадження інтегрованого підходу в навчанні математики у 10-11 класах, під час вивчення окремих тем, на що вказують більшість вчителів. Найбільш доцільно, на думку більшості опитаних вчителів, для реалізації інтегрованого підходу об'єднувати відомості з дисциплін різних освітніх галузей, але близьких за об'єктом свого дослідження.

Література

1. Акуленко І. А., Коломієць О.М., Бочко О.П. Інтеграція, як методологічної основи для визначення змісту міжпредметних курсів за вибором. Вісник Черкаського, 2018. №9. С. 42-54
2. Глобін О.І. Міжпредметні зв'язки в умовах профільного навчання математики : методичний посібник. Київ : Педагогічна думка, 2012. – 88 с.
3. Гончаренко С.У. Зміст освіти і її гуманітаризації // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи / За ред. І.Я Зязюна. – К., 2000. – С. 68-76.
4. Зверев И.Д. Взаимная связь учебных предметов. – М.: Знание, 1977. – 126 с.
5. Фуре Ж. Проект «Наука – техника – общество» (НТО) и преподавание научных дисциплин. Перспективы. 1995. Т XXV. №1. С. 27-41.

Анотація. Гордійчук А.А. Погляд учителів математики на проблему інтегрованого підходу у навчанні математики. У статті представлені результати анкетування вчителів математики щодо їх ставлення до міжпредметної інтеграції у навчанні математики.

Ключові слова: міжпредметна інтеграція, інтегрований підхід у навчанні математики.

Abstract. Hordiichuk A. Mathematics teachers' view on the problem of the integrated approach in teaching mathematics. The article presents the results of a survey of mathematics teachers regarding their attitude to interdisciplinary integration in teaching mathematics.

Key words: interdisciplinary integration, integrated approach in teaching mathematics.

Аннотация. Гордийчук А.А. Взгляд учителя математики на проблему интегрированного подхода в обучении математике. В статье представлены результаты анкетирования учителей математики относительно их отношения к межпредметной интеграции в обучении математике.

Ключевые слова: межпредметная интеграция, интегрированный подход в обучении математике.